

**ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET**

Haitin avustaminen
Kehityspoliittisen osaston päällikkö Jorma Julin
Tiedotustilaisuus 23.2.2010

Tilanne Haitissa

Haitissa 12.1.2010 tapahtunut maanjäristys on yksi viime vuosikymmenien pahimmista luonnonkatastrofeista.

- Pelastusvaihe ohi
- Humanitaarinen hätä jatkuu, tarvitaan pikatoimituksia
- Jälleenrakennus nyt suunnitteilla, järjestelmällinen hankintaprosessi tulossa
- YK koordinoi avustustoimintaa Haitissa ja YK järjestää yhdessä Haitin hallituksen kanssa 31.3. ensimmäisen jälleenrakennuskonferenssin

Mitä Haitissa tarvitaan tällä hetkellä?

- **Valtion- ja aluehallinnon tukemista:** Väliaikaiset toimitilat, uudet varusteet
- **Opetusalalla** väliaikaiset koulut, välineet. Yli 700 väliaikaista koulua on tarkoitus pystyttää ja 350 000 koululaiselle hankitaan opetusvälineitä.
- **Asuntonsa menettäneiden saniteettijärjestelyt:** 500 000 ihmiselle tarvitaan kiireellisesti ainakin 25 000 käymälää, suihku- ja pesukoppeja.
- **Hätämajoitus** noin miljoonalle ihmiselle. Telttamajoituksen vaihtoehdot:
  - muovista, pressuista ja naruista puu- tai metallirungoille tehdyt talot. Tätä on jo ryhdytty soveltamaan. Etuina halpuus, siirrettävyys, oman mallin kehittämisen mahdollisuus ja materiaalien uudelleenkäyttö.
  - standardin mukaiset tilapäisasunnot (esim. 18 m²), hinta 1 000 – 1 500 USD/kpl uudelleen käytettävistä materiaaleista.

Haitin tarpeiden arviointi

- YK:n koordinoimat apuklusterit (yhteensä 12) paikan päällä päivittävät omat tarvearviointinsa Haitissa ja välittävät tiedot avustusjärjestöille.
- YK:n humanitaarisen avun koordinaatiotoimisto OCHA julkaisi tammikuussa hätäapuvetoomuksen, jolla katettiin ensimmäisen kuuden kuukauden tarpeet.
- Päivitetty 1,4 miljardin dollarin hätäapuvetoomus 12 kuukaudelle (tammi-joulukuu 2010) julkaistiin 18.2. www.humanitarianappeal.net. Vetoomus on kaikkien aikojen suurin luonnonkatastrofin vuoksi annettu rahoituspyyntö.
- Haitin jälleenrakennuksessa tullaan panostamaan sekä hallinnon toimintaedellytysten vahvistamiseen että erityisesti pääkaupunkiseudun infrastruktuurin uudelleenrakentamiseen.
- Suunnittelutyö on parhaillaan käynnissä. Ensimmäiset kokonaisarviot esitetään maaliskuun konferenssiin mennessä. Sektorikohtaiset arviot valmistuvat myöhemmin keväällä. Alustava arvio jälleenrakennuksen kustannuksille on 14 miljardia dollaria, joka jakaantuu useille vuosille.

Kansainvälisen yhteisön apuponnistelut

- YK:n julkaisemaan 1,4 miljardin dollarin hätäapuvetoomukseen on saatu kerättyä 702 miljoonaa dollaria (tilanne 23.2., päivitetyt luvut www.reliefweb.int).
- Yhdysvaltain (USAID ja puolustushallinto) apu 636 miljoonaa dollaria
- EU-maiden ja komission sitoumus toistaiseksi 422 miljoonaa euroa, josta osa varattu jälleenrakennukseen
- G7-maat ovat päättäneet antaa Haitille sen velat anteeksi
- YK järjestää kevään aikana Haitin jälleenrakennuskonferenssin

Apu Suomesta Haitiin kriisin jälkeen (1)

- Ulkoasiainministeriö on tähän asti myöntänyt humanitaariseen apuun **5 milj. euroa**, joka jakaantuu seuraavasti
  - WFP - vastaa ruoka-apu- ja logistiikkaklusterista 1 100 000
  - UNICEF - vastaa vesi-, sanitaatio- ja hygieniaklusterista 1 000 000
  - IOM - vastaa suojaklusterista 700 000
  - UNOCHAN koordinaatio 150 000
  - SPR liikkuva klinikka + kenttäsairaala 1 250 000
  - Kirkon Ulkomaanapu (teltoja, vettä yms.) 800 000
- Sisäasiainministeriön päätöksellä Kriisinhallintakeskus on lähettänyt kevyen majoitusmoduulin (Light Base Camp). Suomesta moduulia ylläpitävät neljästä pelastusalan ammattilaisesta koostuva miehistö, jotka ovat FinnRescue Finland (FRF) –koulutettuja.

Apu Suomesta Haitiin kriisin jälkeen (2)

- **Järjestöt** ovat itse keränneet rahaa Haitiin yli 5,7 miljoonaa euroa. Alla suurimpien järjestöjen keräystiedot tammikuun lopussa:
- Punainen risti 2,3 milj.
- Kirkon Ulkomaanapu (Yhteisvastuukeräys) 2 milj.
- Unicef 970 000
- Suomen World Vision 200 000
- Plan 97 000
- Fida 60 000
- Pelastakaa lapset 35 000
- Sos-Lapsikylä 10-20 000
- Keräystuottojen lisäksi järjestöt ovat lähettäneet Haitiin myös aiemmin keräämiään rahoja.

Suomen tuki Haitissa aktiivisille toimijoille (1)

Suomen julkinen kehitysyhteistyö oli vuonna 2009 yhteensä 915,6 miljoonaa euroa, josta Haitia avustetaan paitsi kansalaisjärjestöjen, myös seuraavien monenvälisten toimijoiden kautta:

- **EU:** Suomi osallistuu EU:n kehitysyhteistyöhön osana maamme monenvälistä kehitysyhteistyötä. Kehitysyhteistyömäärärahoistamme noin viidennes kanavoidaan EU:n kautta. Rahallisesti tämä oli vuonna 2008 146,5 miljoonaa euroa. Osa rahoista menee Euroopan kehitysrahastoon, josta rahoitetaan yhteistyötä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden (AKT) kanssa.
- **Maailmanpankki:** Suomen osuus Maailmanpankin IDA-rahaston 14. lisärahoituksesta 2006–2011 on yhteensä 100 miljoonaa euroa ja osuus 15. lisärahoituksesta on yhteensä 200 milj. euroa, joka maksetaan vuoteen 2016 mennessä. IDA on antanut Haitille 36 milj. dollaria vuosina 2006-2008.

Suomen tuki Haitissa aktiivisille toimijoille (2)

- **Latinalaisen Amerikan kehityspankki (IDB):** IDB:n pehmeäehtoinen rahasto Fund for Special Operations (FSO) antaa lahja-apua Haitille. Suomen osuus kaudella 1994-2010 on 19 miljoonaa dollaria. Suomen osuus vastaa 0,2 prosenttia FSO:n kokonaisrahoituksesta. Kaikkiaan FSO on antanut Haitille vuosina 2006-2008 247 miljoonaa dollaria ja suunnittelee rahoittavansa jälleenrakennusta 300 miljoonalla dollarilla seuraavaksi kuudeksi vuodeksi.
- **YK:** Useat YK-järjestöt ovat jo pitkään toimineet Haitissa. Suurin niistä on UNDP, jonka rahoitusosuus vuosina 2006-2008 oli 15 miljoonaa dollaria. Suomi on yksi UNDP:n suurimpia rahoittajia ja Suomen avustus vuonna 2008 oli 17 miljoonaa euroa. Maanjäristyksen jälkeen monet YK-järjestöt kuten FAO, WFP, Unicef ja WHO ovat lisänneet panostustaan Haitille. Suomi rahoittaa myös YK:n katastrofirahastoa CERFiä.

Suomalaisten yritysten mahdollisuuksista osallistua hankintoihin

Jälleenrakennukseen voi päästä mukaan rahoituslaitosten ja järjestöjen tai Haitissa toimivien suomalaisten tai muiden organisaatioiden kautta. Näitä ovat muiden muassa

- Maailmanpankki
- Latinalaisen Amerikan kehityspankki
- YK ja sen alajärjestöt
- Euroopan komissio
- Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö IOM
- Eri maiden kehitysyhteistyötä hoitavat virastot kuten Sida (Ruotsi), Danida (Tanska), Norad (Norja), DFID (Iso-Britannia) ja GTZ (Saksa)
- Muut järjestöt kuten Oxfam, World Vision, eri maiden Punaisen Ristin organisaatiot jne.

Maailmanpankkiryhmä

- Haitissa on meneillään 14 Maailmanpankin hanketta.
- Pankki on perustamassa erillisen rahaston (trust fund).
- Pankissa on myös käynnistetty erillinen tietokanta mahdollisista tarjouksentekijöistä.
- Suomalaisyrietykset voivat lähettää mielenkiinnon ilmaisunsa (EIO, Expression of Interest) tietokantaan liitettäväksi Trish Barrettille, tbarrett1@worldbank.org
- Lisätietoja pankin sisältä Joaquim Torolta, jtoro@worldbank.org
- Handbook for Reconstruction after Natural Disasters www.housingreconstruction.org/housing

Latinalaisen Amerikan kehityspankki IDB

- Haitin suurin monenvälinen avustaja (25 hanketta ennen katastrofia)
- Maanjäristyksen jälkeen olemassa olevien hankkeiden resursseja kohdennettiin katastrofiapuun ja jälleenrakennukseen.
- Hankintameneteyistä vastaava henkilö Maria Teresa Soto-Aguilar (Procurement Analyst assigned to Haiti), MARIASA@iadb.org

Finpron palvelut

- Yrityksiä kehoitetaan hyödyntämään Finpron Washingtonin toimiston palveluja tietojen hankinnassa ja etujensa ajamisessa.
- Finpro seuraa suomalaisyritysten tarpeista lähtien Haitin jälleenrakennussuunnitelmien edistymistä ja ylläpitää kontakteja ja suhteita Maailmanpankkiin ja IDB:hen.
- Finpron asiantuntijat ovat hyvin perillä hankintasäännöistä (procurement rules) ja Finpron hankeneuvonnan asiakkaat saavat tietoonsa hankintoja edeltävät ilmoitukset.
- Finpron Washingtonin toimiston yhteystiedot: Tapani Kaskeala, työpuhelin: +1 202 298 5829, matkapuhelin: +1 202 460 0823, sähköposti tapani.kaskeala@finpro.fi

YK-järjestöt

- YK:n hankintailmoitukset : United Nations General Marketplace
UNGM
- Yritykset voivat rekisteröityä potentiaalisiksi tavarantoimittajiksi osoitteessa www.ungm.org
- Rekisteröitymisen jälkeen UNOPS (United Nations Office for Project Services) ottaa yhteyttä tarpeidensa pohjalta rekisteröityneisiin yrityksiin. Yksityinen yritys voi myös vierailla UNOPSin toimistossa markkinoimassa tuotteitaan (UNOPSin päämaja on Kööpenhaminassa).
- UNGM kattaa 95% YK-järjestöjen hankinnoista.
- Muiden YK:n järjestöjen hankinnoista saa tietoa ottamalla yhteyttä suoraan kyseisiin järjestöihin.

Euroopan komissio

- Hätäapu: EU:n humanitaarisen avun osasto ECHO ohjaa hätäapuaan pitkälti kansainvälisten järjestöjen (YK, Punainen Risti jne.) kautta eikä yleisesti ottaen tee suoramarkkinoita.
- Jälleenrakennus:
  - Komission kolmansiin maihin suuntautuvia yhteistyöohjelmia ja niiden hankintoja koordinoi Europeaid, <http://ec.europa.eu/europeaid/>
  - Komission lista ohjelmiin liittyvistä kilpailutuksista <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?ADSSChck=1266253587038&do=publi.welcome&userlanguage=en>

Muita järjestöjä

- Hätämajoitusjärjestelyistä vastaa YK:n perustama leiriklusteri (shelter cluster). Leirien hallinnon (camp management) johdossa on Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö (International Organization for Migration, IOM). Lähempiä tietoja löytyy sivustolta www.iom.int/jahia/Jahia/procurement
- Vastuu tilapäismajoituksesta ja niihin liittyvistä mahdollisista hankinnoista on siirtymässä Kansainvälisen Punaisen Ristin Liitolle (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies). Sen sivusto on www.ifrc.org
- Useat suomalaiset kansalaisjärjestöt, erityisesti Kirkon Ulkomaanapu ja SPR, osallistuvat pitkäjänteisesti Haitin avustustoimiin
www.redcross.fi
www.kua.fi

UM tiedottaa Haitin jälleenrakennuksesta:

<http://formin.finland.fi/kehityspolitiikka>

